

Francija še v resni krizi - Plebiscit za nazije uspešen

Nova francoska vlada min. predsednika Daladierja bo bržkone vržena od radikalnih levčarjev, ker ne bo pristala na njih zahtevo za pomoč španski vladi. — Delavske stavke se širijo. — Država politično razdrpana.

Pariz, Francija. — S tem, ko je Francija dobila novo vlado, ki jo je, kakor že večkrat poročano, sestavil prejšnji ministri, E. Daladeir, se vojnim težavam in notranjim homatijam še nikakor ni napravil konec. Zdi se, da je položaj, kakor se je kazal v ponedeljek, ravno nasproten, in da je Francija v enaki, ali pa še resnejši krizi, kakor je bila doslej.

Predvsem se mora vzeti v poštev, da nova vlada ni "vlada narodnega edinstva", kakor se je prej napovedovalo o njej. Zastopane namreč niso nje, kakor že zadnjič omenjeno, levičarske stranke; te pa imajo tako moč v parlamentu, da lahko vsako vlado vržejo, ako se zavzamejo za to. In znamenja kažejo, da se bo to tudi zgodilo s sedanjo vlado. Levičarske skupine namreč stavijo na vlado take zahteve, da jim ta ne bo mogla ugoditi, ako se ne bo hotela zaplesti v notranje resne spore, še bolj pa v zunanje politične nevarne konflikte s fašističnimi državami. Ena teh zahtev je, da mora Francija aktivno prisostovati na pomoč španski vladi in preklicati dosedanje prepoved izvoza orožja tja. Že prejšnji min. predsednik, Blum, pa ni pristal na to nevarno podvzetje, dasi je trd socializist; še toliko manj je pričakovati kaj takega od zmerne Daladierja.

Ravno ta zadeva pa bo povzročala Daladierju nemalo skrbi. Socialistično delavstvo je v številu tovarn šlo na stavko in v ponedeljek se jim je pridružil še 35.000 delavcev Renault tovarne, ki izdeluje avtomobile in orožje. Delavstvo izjavlja, da ne bo toliko časa šlo nazaj, dokler ne dobi garancije, da bo vlada producirano orožje poslala na pomoč španski vladi. Daladier ima sicer moč, da lahko z vojaštvom prisili delavstvo k pokorščini, ker je poleg min. predsednika tudi vojni minister, toda s tem ne bo dosegel dosti, ker delavci lahko v tovarnah nadaljujejo s sabotažjo.

Tako je v resnici kaj malo upanja za Francijo, da bi mogla priti do kakšne delavsko vlade. Preveč je razdrapan in strankarsko razkosana in zdi se, da patriotizma prebivalstvo sploh več ne pozna ter je vodilnim ljudem več za strankarsko korist kakor za dobrobit države. Zaradi svoje vrstnega političnega vladnega sistema, ki ga ima Francija, pa se sploh ne more videti nobene izgoda iz teh razmer, kajti obdržati se ne bo mogla niti konservativna, niti radikalna vlada. Dočim je poslanška zbornica v pretežni večini radikalna in kot taka pobije vsak predlog, ki bi bil v prilog bogatejšim krogom, je pa senat trdo konservativen in torej na ravno nasprotnem stališču. V pojasnilo se mora pripomniti, da se senat ne voli

99 ODSOTKOV ZA HITLERJA

Nemci skoraj enoglasno izrazili odobritev priklopitve Avstrije k Nemčiji.

Berlin, Nemčija. — Izid plebiscita, ki se je zadnje nedelje vršil v Nemčiji in Avstriji, je takšen, kakor se je približno že v naprej lahko pričakovalo, namreč, da so nazijci s Hitlerjem na čelu odnesli takorekoč enoglasno večino. Skupno je bilo oddanih glasovnic nekaj nad 49 milijonov in od teh se jih je nad 99 odstotkov izrazilo za Hitlerja. Pri glasovanju je imelo prebivalstvo odobriti priklopitev Avstrije k Nemčiji in, obenem, potrditi od Hitlerja izbrane poslanca za novi državni zbor.

Da bo narodni ponos narekoval Nemcem, da se bodo v polni meri izrazili za združitev vseh Nemcev, se je moglo pričakovati in zato izid ne more biti presenetljiv. In po bobnajoči kampanji, ki so jo vodili nazijci zadnje tedne preko obeh držav, ni bilo kaj drugega niti mogoče. Priznati se mora sicer, da je večina glasovala iz navdušenja, a enako je pa tudi zelo verjetno, da jih je veliko število oddalo svoj glas pod pritiskom strahu. Izborno razvita nazijska špijonažna mašinerija je gotovo imela vse volilce dobro preštudirane ter bi z lahkoto izsledila vsakogar, ki bi vrgel glasovnico za "Nein".

SLOVENEK ZMAGAL PRI VOLITVAH

Waukegan, Ill. — Pri volitvah preteklo soboto v waukeganski šolski odbor je zmagal naš rojak, Mr. Jos. J. Nemanin, kateri je bil ponovno izvoljen za enega šestih članov tega odbora. Čestitamo!

FORD OBHAJA ZLATO POROKO

Detroit, Mich. — Avtomobilski industrijalec Henry Ford in njegova žena Clara sta ta ponedeljek obhajala 50 letnico svoje poroke. Na ta dan sta se zlatoporočena, od katerih je moč star 75 let, žena pa 71, spominjala časov ob svojih poroki, ko še ni bilo nobenih avtomobilov in je Forda določil njegov oče za farmerja. Par pa se je kmalu po poroki preselil s farmarskega doma v Detroit, kjer je Henry dobil delo kot nočni kurjač in strojnik pri nekem električnem podjetju, in sicer za \$35 na mesec. Prišel se je pozneje baviti s sestavljanjem motornega vozila in ta iznajdba ga je polagoma dvignila v vrste najbolj prominentnih ameriških industrijalcev.

potom splošnih volitev, marveč je izvoljen potom posebnih elektrorjev v posameznih okrožjih, in sicer za devet let; vsaka tri leta po eno tretjino senata.

Rev. M. J. Butala imenovan župnikom slov. župnije sv. Jožefa v Jolietu

Baš ob zaključku te številke smo prejeli telefonično poročilo, da je imenovan za bodočega slovenskega župnika v Jolietu preč. g. M. J. Butala, dosedaj večletni slovenski župnik cerkve Matere Božje v Waukeganu, Ill.

Novi preč. g. župnik fare sv. Jožefa je njen lastni sin. Rodil se je v Jolietu dne 14. junija 1898. Osnovno izobrazbo je dobil v domači farni šoli sv. Jožefa, kjer je graduiral leta 1910. Potem je posejal mestno jolietško višjo šolo. Bogoslovje je študiral v semenišču sv. Frančiška, v St. Francis, Wis. V mašnika je bil posvečen po Kardinalu Georgu Mundeleinu, v katedrali Presv. Imena v Chicagi, dne 21. maja 1921. Novo mašo je pel v cerkvi sv. Jožefa v Jolietu, dne 22. maja 1921. Potem je služboval kot pomožni župnik pri sv. Jožefu v Jolietu od leta 1921 do maja 1929, nakar je bil imenovan župnikom slovenske župnije Matere Božje v Waukeganu, kjer je plodonosno deloval dosedaj.

Z preč. g. župnikom M. J. Butalom, bo dobila slovenska župnija sv. Jožefa odličnega in delavnega voditelja, zakar čestitamo ugledni in vrli slovenski župniji v Jolietu, kakor tudi novemu preč. g. župniku na odličnem imenovanju! Novi župnik bo prevzel posle na župniji sv. Jožefa na Belo nedeljo dne 24. aprila.

PROTI SELITVI TOVARN

Predlog v kongresu, da se to prakticanje prepove.

Washington, D. C. — V poslanski zbornici se namerava postaviti zakonski predlog, po katerem bi bilo prepovedano industrijskim podjetjem, seliti svoje tovarne iz kraja v kraj z namenom, da bodo v novem kraju deležni bolj poceni delavstva ali pa nižjih davkov. Povdarja se, da je večkrat na tisoče delavcev ob zaslužek, ker podjetje enostavno prestopi svoj obrat v kak drugi kraj, večinoma na jug, kjer so najnižje delavske plače v celi Ameriki. Predlog, da se to sebično prakticanje prepove, zahteva del. organizacija CIO.

HITLERJEVA PRISTAŠINJA JO IZKUPILA

London, Anglija. — Na slabo je naletela neka plemenitašinja, po imenu Freeman-Mitford, preteklo nedeljo popoldne, ko je prišla v Hyde park na neko zborovanje socialistov — z znakom hitlerjevske svastike, katero je svoječasno dobila v dar od Hitlerja samega. Mnogočica je navallila proti njej in jo resno pretepla in osuvala, predno ji je mogla priti policija na pomoč.

HAILE SALASSIE PROTESTIRA

London, Anglija. — Iznani abesinski cesar Haile Selassie je poslal zadnji teden osebni protest predsedniku Turčije in kralju Grčije, ker ste ti dve državi priznali Abesinijo kot italijansko last. Povdarja, da nima Italija niti polovice Abesinije pod svojo popolno kontrolo.

JUG OGROŽEN OD POPLAV

Dočim je zadnje nedeljo užival srednji zapad lepo pomladansko vreme, ki je sledilo sneženim viharjem, kateri so divjali tukaj pretekli teden, so pa južni kraji s skrbjo opazovali hitro naraščanje rek, katere so grozile, prestopiti bregeve. Obilica snega, ki je zapadel zadnji teden, se je namreč tako urno taljala, da se vodovje ni moglo dovolj hitro sprosti odtekat. V mnogih krajih so morali ljudje zapustiti svoje ogrožene domove in Rdeči križ je imel dosti opravila, da je za poskrbel za te nesrečneže.

KRIŽEM SVETA

Manila, Filipini. — Stranka ljudske fronte je na svoji konvenciji ta ponedeljek sklenila, da se pošlje predsedniku Rooseveltu peticija, naj se prizna Filipinom popolna neodvisnost še pred letom 1946, kakor je zdaj določeno.

Tunis, Tunizija. — Četa domačinskih Arabcev se je zadnje nedelje spopadla pred tukajšnjim mestom z rednim vojaštvom, ko je prispela iz nekega, 19 milj oddaljenega kraja, da zahteva izpustitev nekega svojega voditelja, ki je zaprt.

Strasbourg, Francija. — Pet moških, med njimi dva vojaka, je bilo aretiranih tukaj pod obdolžbo, da so prodali Nemčiji načrte nekih utrd, ki so točasno v gradnji.

Ko pošiljate svojo naročnino za "Am. Slovenca" tekom kampanje, ne pozabite omeniti, komu želite nakloniti svoje glasove!

ZA POMOČ ŽELEZNICAM

Priporočilo, da se jim da 300 milijonov dol. posojila.

Washington, D. C. — Ameriške železnice so zašle v tako obupen finančni položaj, da bo potreben energičen poseg vlade, da jih bo rešil. Predsednik Roosevelt je sam pred očili kongresa to resno stanje, ko mu je v ponedeljek s posebnim poslanico predložil priporočila odbora meddržavne trgovske komisije, kateri je imel nalogo celo situacijo preštudirati. Odbor je med drugim izrazil priporočilo, naj vlada nemudoma da 300 milijonov dolarjev posojila železniškim družbam, da bodo mogle kupiti novo opremo. Predsednik se je izrazil, da je nasproten temu, da bi vlada vzela železnice v svojo last.

ARMADA KUPILA 37 AEROPLANOV

Washington, D. C. — Vojni departament je zadnji teden kupil od Douglas aeroplanske družbe v Santa Monica, Cal., 37 velikih potniških aeroplanov, najmodernejšega izdelka. Stavljeno so na razpolago armadnemu vodstvu za transportacijo zalog in vojaške opreme.

PREPOVEDALI "ČRNO MAGIKO"

Bombaj, Indija. — V indijski provinci Baroda je vlada izdala odredbo, s katero se prepovedujejo razni čini fakirjev, s katerimi vzbujajo občudovanje pri gledalcih in ki so označeni kot "črna magika". Odredba določa šestmesečni zapor in globo za "vsa sredstva, ki imajo videz, da so ne navadna ali čudežna".

Iz Jugoslavije

Pri razdelitvi Auerspergove zemlje v topliški občini bo 160 malih dolenskih kmetov dobilo skupno 60 hektarov orne zemlje. — Kumerčev mlin pod Zlatim poljem postal žrtev plamenov. — Razno iz domovine.

V pomoč najrevnejšim

Novo mesto, 24. marca. — Razlastitev veleposestva bivšega kneza in kočevskega vojvode Auersperga, ki je bil lastnik obsežne zemlje v dravski in tudi savski banovini, se je izvršila pred nekaj leti. Gozde je prevzela v posest državna uprava razlastenih veleposestev. V zadnjem času se je pričela tudi delitev obdelovalne zemlje, katero je bivši knez Auersperg v veliki večini že sam dal v najem kmetom, ki jim je primanjkovalo zemlje za preživljanje svojih družin. V topliški občini se more upoštevati okroglo 60 ha obdelovalne zemlje, to je njiv in travnikov. Ta zemlja se bo razdelila med upravičene interese, ki ne posedujejo nad 2 ha obdelovalne zemlje. Pri razdelitvi se upošteva seveda tudi število družinskih članov.

Prijavilo se je nad 200 interesentov, med njimi tudi več takih ki imajo že svojega zemljišča primerno dovolj, pa bi se radi okoristili še z razlašeno zemljo. To je v ostalem precej ujemno, saj si vsak kmet želi povečati gospodarstvo in si ustvariti boljše življenje. Vendar država ne more vsem ustreči, ker ni dovolj zemlje in bo razdelila razlašeno zemljo med najpotrebnejše male posestnike. Tudi mali obrtniki, ki jim obrt ne nudi dovolj dohodkov za preživljanje, utegnejo dobiti nekaj zemlje v last. Računamo, da bo 60 ha zemlje razdeljeno med približno 160 interesentov. Prejemniki bodo plačali po 35 par kvadratni meter, plačljivo v 10 letih s 5% obrestmi. Razlašena zemlja je provizorično že razdeljena, o čemer so interesi že obveščeni. V jeseni pa bo vsa zemlja po državnem zemljemeru razparcelirana, omejena in prepisana na nove lastnike. S tem bo razlastitev Auerspergove veleposestva dovršena. Za male posestnike je zlasti razlastitev obdelovalne zemlje največjega pomena, ker se jim bo samo tako nudila možnost prehranjevanja družin. Mali posestnik nima toliko interesa na gozdovih, želi si le dobre zemlje za pridelovanje njivnega živeža. Zato je oblastvo storilo res veliko dobroto, da se je odločilo tudi za razlastitev obdelovalne zemlje, ki postane last pravega obdelovalca.

Že po razdelitvi zemlje naj večjega pomena, ker se jim bo samo tako nudila možnost prehranjevanja družin. Mali posestnik nima toliko interesa na gozdovih, želi si le dobre zemlje za pridelovanje njivnega živeža. Zato je oblastvo storilo res veliko dobroto, da se je odločilo tudi za razlastitev obdelovalne zemlje, ki postane last pravega obdelovalca.

Že po razdelitvi zemlje naj večjega pomena, ker se jim bo samo tako nudila možnost prehranjevanja družin. Mali posestnik nima toliko interesa na gozdovih, želi si le dobre zemlje za pridelovanje njivnega živeža. Zato je oblastvo storilo res veliko dobroto, da se je odločilo tudi za razlastitev obdelovalne zemlje, ki postane last pravega obdelovalca.

Že po razdelitvi zemlje naj večjega pomena, ker se jim bo samo tako nudila možnost prehranjevanja družin. Mali posestnik nima toliko interesa na gozdovih, želi si le dobre zemlje za pridelovanje njivnega živeža. Zato je oblastvo storilo res veliko dobroto, da se je odločilo tudi za razlastitev obdelovalne zemlje, ki postane last pravega obdelovalca.

Že po razdelitvi zemlje naj večjega pomena, ker se jim bo samo tako nudila možnost prehranjevanja družin. Mali posestnik nima toliko interesa na gozdovih, želi si le dobre zemlje za pridelovanje njivnega živeža. Zato je oblastvo storilo res veliko dobroto, da se je odločilo tudi za razlastitev obdelovalne zemlje, ki postane last pravega obdelovalca.

Že po razdelitvi zemlje naj večjega pomena, ker se jim bo samo tako nudila možnost prehranjevanja družin. Mali posestnik nima toliko interesa na gozdovih, želi si le dobre zemlje za pridelovanje njivnega živeža. Zato je oblastvo storilo res veliko dobroto, da se je odločilo tudi za razlastitev obdelovalne zemlje, ki postane last pravega obdelovalca.

kovito razširil na bližnji hlev in svinjak, v katerem je zgorelo nekaj prašičev. Domačin se je posrečilo spraviti odraslo živino iz hleva, na katerem je že gorela streha. Zgorelo pa je tele, vsa krma, orodje, žito, obleka, vsa oprava in okrog 5000 din gotovine. Nesrečna družina je ob vse svoje imetje. Zažgala je nedvomno hudobna roka.

Zverina dela škodo

Iz Dobropolj poročajo, da se prebivalci Vodič silno pritožujejo, da jim dela večje število divjih prašičev znatno škodo. Njive posejane z ozimino so vse razrite, istotako senožeti, lubje drevoja pa je objedeno.

Težka poškodba

S smrtno nevarnimi poškodbami je obležal v svojem gozdu pod podiračnim se drevesom posestnik Friderik Kramberger od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah.

Smrtna kosa

V Rožni dolini v Ljubljani je umrl Franc Brodnik, orožniški stražmojster v pokoju. — V ljubljanski bolnici je umrla Marija Klemenčič, rojena Strehovec. — V Dravljah je umrl Jožef Žagar, posestnik in mizarški mojster.

Jubilej

V Celju je pred dnevi slavil 70 letnico življenja priljubljen in goreč duhovnik, konzistorijalni svetnik profesor Jožef Kardinar. Rojen je bil pri Sv. Križu na Murskem polju, v mašnika je bil posvečen l. 1891.

Okraden

Progovnega delavca Konrada Skofa iz Počehove pri Mariboru je neki zlikovec okradel. Vzel mu je zlato uro in nekatere druge predmete, tako da Skof trpi sedaj za 2300 dinarjev škode.

Lepa starost

V Kranju je pred kratkim slavila 80 letnico življenja Josipina Kumpova, ki kljub svojim visokim letom opravlja še razna dela in še tudi bere časopise brez očal.

Premog so odkrili

V občini Severin pri Bjelovaru so kmetje odkrili nov premogovnik. Že pred več leti so opazili, da voda odnaša koščke premoga izpod zemlje. Sedaj so ugotovili, da je žila premoga dolga do 12 kilometrov. Kmetje so se sedaj obrnili na razne interese, katerim hočejo prodati svoja zemljišča, sami pa želijo postati rudarji v novem premogokopu.

"Amer. Slovenec" odbija napade na katoliške Slovence in na njihovo vero; katoliški Slovenci podpirajte ga!

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: **EDINOST PUBLISHING CO.**
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: **EDINOST PUBLISHING CO.**
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrto leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrto leta 1.75	For three months 1.75
Isamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Velika Nemčija

S priključitvijo Avstrije nemški državi je končano zgodovinsko dogajanje, ki je potrebovalo dvesto let, da zedini ves nemški narod.

Ko so začeli pred tristo leti veliki kurfursti nemškega cesarstva Friderik Viljem, ki je posedoval malo zemljo ob ustju Odre in Labe, in njegovi nasledniki deloma dedovati deloma z mečem osvajat razne nemške deželice zdaj na skrajnem vzhodu, zdaj ob Reni, zdaj na jugu, nihče ni mislil, da bo iz tega brez vsake naravne zveze zmetanega kupa nastala Prusija, ki bo zbrala okoli sebe vse države nemškega cesarstva, ene izlepa, druge izgrda, s tipično prusko vztrajnostjo, brezobzirno smotnostjo in železno disciplino. Friderik Veliki, ki je že nosil kraljevske naslove, je prvi začel odkrito borbo s Habsburžani, imetelji nemške cesarske krone, in si izvojeval v zvezi nemških kraljev in knezov enakopraven položaj z njimi. Medtem ko so Habsburžani težili proti jugovzhodu, so pruski kralji nemoteno nadaljevali osvajanje večjega dela Nemčije na vzhodu od ustja Njemena med Litovci, odtrgali od Poljske poznansko deželo, si od avstrijskih dežel izvojevali večji del Šlezije, na zapadu pa spodnji tok Rene, tako da so ostale ob prelomu 18. in 19. stoletja neodvisne samo še Saksonska, Bavarska in srednje Porenje ter dežele ob Majni. Napoleonovske vojne so imele za posledico, da je avstrijski cesar, ki je bil odločil nemško cesarsko krono, igral v Nemčiji samo še vlogo prvega statista, Prusija pa, ki si je bila v osvobodilni vojni zoper Korzo pridobila velik ugled, se je povečala ter leta 1850 začela misliti na cesarsko krono v zboru nemških kraljev, knezov in vojvod, kolikor jih je še ostalo. Avstrijski vladarji so se temu izprva uspešno uprli, so pa po svoji nesrečni politiki, ki je odhila od njih njena naravna zavezništva in boju zoper pruski imperalizem, Rusijo in Francijo leta 1866 ostali popolnoma sami, tako da je prišlo do usodnega poraza pri Kraljevem Gradu. Avstrijski cesar, ki je bil obdržal predsedstvo zveze nemških držav, je moral prepustiti vodstvo nemške zveze Prusom in je poslej bil popolnoma izločen iz usode nemških dežel, ki jih je Prusija po zmagi nad Francozi 1870-71 zedinila v eno cesarstvo, čigar krona je pripadla pruskemu kralju. Svetovna vojna je pomedla vse še ostale kraljevine, kneževine in druge sledove fevdalne dobe, Hitler pa je napravil konec poslednjim ostankom raznih deželnih avtonomij.

Svetovna vojna pa je zapečatila tudi usodo Avstrije, ki je po določilih mirovnih pogodb ostala le še na vseh straneh okrnjen trup, ki so mu vdahnili golo umetno življenje. Prav za prav je predstavljala samo poizkus, kako nemški narod za vselej razdvojiti, in še ta poizkus je bil skazen, zakaj tak cilj je zahteval vse večjo operacijo na nemškem telesu nego je bila ta. Notranje življenje so skušali avstrijskemu nestvoru dati krščanskosocialni politiki Seiplove šole, pa niso uspeli, ker se je medtem razmahnil sodobni nemški nacionalizem, kateremu niso znali postaviti nasproti ničesar, kar bi bilo elementarnejše od misli naroda, ki se hoče zediniti, dvigniti in zopet poseči v zgodovino kot enakopraven tvorec človečanske usode. Posebnemu avstrijskemu državnemu telesu, v katerem naj bi se vsak čutil kot integralen del enega samega nemškega naroda, svojo državno ločenost od njega pa opravičeval s svojo posebno kulturno miselnostjo in nalogo, bi bilo mogoče podaljšati življenje, če bi se bil zvezal z drugimi podonavskimi državami. Toda ne glede na to, da bi bilo čisto protinavarno siliti 7 milijonski nemški narod Avstrije, da se priveže na sebi čisto drugorodne sosedo v popolnem nasprotju z elementarnim stremeljem 67 milijonov svojih sonarodnjakov, je pokazala politična zgodovina minulih dvajset let, da je taka državna zveza ali zvezna država ali pa tudi samo gospodarska enota bila neustvarljiva in bi bila evropski mednarodni položaj bolj obremenila in zapletla nego olajšala. Spričo tega je to, kar se je zgodilo v noči od 11. na 12. marca, bilo čisto naravna in neizogibna ter zdravi pameti ustrezajoča rešitev.

Velika Nemčija, ki je danes druga največja država Evrope, v njenem osrečju zgrajena iz enega samega naroda z velikim akejskim radjem na vse strani, je postala

dejstvo in njen narod važen činitelj bodoče zgodovine pod vodjem, ki ve, kaj hoče in zna ustvariti, kar je zamislil. Naj se je to dejstvo zgodilo v nasprotju z zamislim zmagovalcev leta 1918, ki so hoteli z določili, pakti in varščinami mednarodnega značaja in obveznosti tako možnost preprečiti, naj ogroža vodilni položaj skupine bivših zmagovalcev in pomeni nevarnost, da se točka evropskega ravnotežja in vodstva premakne drugam, naj se načinu priključitve Avstrije kot takemu da oporekati s katerega koli stališča — po svojem bistvu je to dejstvo eden izmed tistih elementarnih pojavov, ki pomenijo izbruh in rezultat dolgega življenjskega dogajanja v narodni duši in bi bilo nespametno, če bi ga kdo skušal s silo zavreti ali zadušiti. Mi vemo, da je habsburška velesila prav zato podlegla in razpadla, ker se je upirala težnji podložnih in odvisnih narodov ter držav po osamosvojitvi in zedinjenju ter po lastnem udejstvovanju na torišču mednarodnega življenja. Na vsak način imajo prav tisti in taki narodi, ki so se izoblikovali v politično in kulturno enoto po zedinjenju vseh svojih članov v državo, svobodno vsakega tujega posega v svoje samostojno bitje, najmanj vzroka, da bi iz zedinjenja vseh Nemcev delali vprašanje, ki naj Evropo zopet pretrese do dna, razpali strasti dveh tekmujočih državnih skupin in sil do skrajnosti in požene svet v največjo katastrofo, kar si jih moremo misliti. Če pa koga moti, da se je nemški narod zedinil pod vodstvom hitlerizma, pa mora pomisliti, da zgodovina izbira po drugih kriterijih in končnih smotnih nego so naši večinoma strankarski pogledi in okusi; kakor ima kdo na podlagi svojega ideološkega nazora pravico želeči, da bi se svet zedinil, recimo, pod Stalinovo diktaturo, tako ima drugi, ki si pod tako hegemonijo ne more misliti kulture, moralnega reda in krščanske demokracije, prav tako pravico, če ne večjo, da bi se človeštvo usmerilo po ravno nasprotnih drugih političnih in svetovnonazorskih vidikih, čeprav ni treba, da bi bili ravno hitlerjanski. Sicer pa zgodovina sledi svoje zakonone, ki so mnogokrat v polnem nasprotju z ideologijami človeških črvičev in njej je pač vseeno, kdo je Nemce zedinil in prevrgel vse načrte, zamisle in papirnate stavbe diplomatov te ali one skupine.

Nemčija je zdaj zedinjena. Kdaj bo mogoče o Slovanih zapisati: Slovani so se zedinili?

PREPOVED DRŽI!

Bridgeville, Pa.

Mr. Grdina v Clevelandu dvomi, da moja prepoved ne bo veljala. Jaz pa mislim da tista prepoved tako dobro drži, kot bi bila z žebli pribita. Saj se vsak boji obljubo prelomiti zavoljo tistega ježa. Drugič je pa tudi to, da mi ne jemo besedi, dokler bomo imeli krompirja na razpolago. Rekli smo da bomo zmagali, pa amen! Pet petelinovih repov stavim da bomo.

Slike, Mr. Grdina, pa le pri- dajte kazati. Tudi figo lahko kažete, pa samo v žepu, na svetlo pa ne smete z njo. In še to, da pri nas lahko zastoj kažete, drugod pa magari če računate. — Mrs. Candoni pravi: "Prmej zelen", podamo se pa ne! Saj je rekel naš kandidat, da ima Pennsylvanija fajno punco. To se pa nam lepše zdi, kot bi nam kdo podaril ne vem kaj, magari tistega konjička, ki pod repom piska. — Toda le počakajte, mi bomo tako bombo zagnali, da bo našega kandidata vrlo tako visoko, da bo šele čez en teden nazaj na zemljo priletel. Da bi mi iz-

gubili? O-o-o figo zeleno. — Le potolažite se Mr. Grdina, bomo pa še Vas in tistega župana na proslavo povabili.

K. M.

SMRTNA KOSA MED NAŠIMI FARMARJI

Willard, Wis.

Zopet je smrt stegnila svojo koščeno roko v našo naselbino in dne 31. marca po par tednov trajajoči težki bolezni iztrgala iz rok svojih dragih priljubljenega Trunkljevega očeta Johna Trunklja St., ki je zapustil to solžno dolino v častitljivi starosti 87 let. — On je bil najstarejši Slovenec v naši naselbini.

Rojen je bil v vaši Gradice, fara Krka na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti in sicer v So. Chicago, Ill. Ker mu pa tamošnja "šmela" ni prišla, se je kmalu preselil v Joliet, Ill. in pred 16 leti semkaj na Willard, kjer je prebil večer svojega življenja v pokoju pri svojih dveh sinovih Antonu in Johnu. — Poleg imenovanih dveh sinov zapuščajo pokojni še šest vnukov in tri pravnuke. — Ze od početka, ko se je u-

stanovila KSKJ., je bil član dr. sv. Jurija št. 3, v Jolietu, Ill., na katero društvo je bil pokojni ponosen, kajti še pred smrtjo je želel ležati na mrtvaškem odru v lični družbeni uniformi in to željo so mu tudi izpolnili. — Zadnja leta se je pokojni držal največ postelje, poleg sebe je pa vedno imel list Amerikanski Slovenec, katerega je zelo rad prebiral, in mu je bil, kakor se je sam večkrat izrazil, najboljši prijatelj.

Pogreb, na katerem je bilo tudi članstvo tukajšnjih društev KSKJ. častno zastopano, se je vršil v soboto 2. aprila s sv. mašo v cerkvi, od tam pa na farno pokopališče sv. Družine. — Preostali sorodnikom naše iskreno sožalje, pokojnemu naj sveti večna luč.

Fr. Perovšek

SMRT ROJAKINJE V WAUKEGANU

Waukegan, Ill.

Za vedno je zatisnila svoje trudne oči rojakinja Neža Poglayen v starosti 65 let ki je živela na 915 Adams St. — Pogrebni obred se je vršil v ponedeljek 4. aprila iz slovenske cerkve Matere božje s peto mašo z leviti, katero je daroval Rev. Alojzij Medic, OFM., kateremu je bila pokojna teta. Pokopana je bila na St. Adalbert pokopališče, poleg svojega moža in najmlajšega sina Valentina. Spadala je v društvo sv. Ane št. 127, KSKJ. in k Samostojnemu društvu kakor tudi je bila članica dr. Krščanskih žena in mater. Tukaj zapuščala enega sina in eno hčer, v Chicagu pa brata Charlesa Medica. Doma je bila iz Bušince, fara Toplice na Dolenjskem in je živela v Ameriki 45 let. Bog ji daj mir in pokoj, preostalim pa naše globoko sožalje.

Pokojna Neža Poglayen je pred leti živela v Chicagu. Po smrti svojega moža Franka se je preselila v Waukegan s svojo mlado družino in si tukaj ustanovila tudi svoj dom. Ni ji bilo življenje z rožicami poslano, kajti skrbeti je morala za štiri otroke, ki so bili še vsi majhni in nezmogni za kakšno delo. Četudi je bila še mlada, se vendar ni hotela še enkrat močiti. Raje je sama šla v tovarno in s težkim delom služila vsakdanji kruh za se in družino. Poleg tega je pa tudi doma upravljala gospodinjstvo. Tako je delala blizu 30 let. Zjutraj je zgodaj vstajala, zvečer pozno legala k počitku. Zato ni čudno, da so opesale njene telesne moči, pritisnile je bolezen v glavo in oči, tako da je sedaj par let le še malo videla. Toda vse je potrpežljivo prenašala, vdana v voljo božjo. Sedaj je pa prišel smrtni angel in jo popeljal pred vsemogočnega Sodnika, da prejme plačilo za svoja dela, ki jih je vršila na tem svetu. Pogreb je imel v oskrbi slovenski pogrebniški Joseph J. Nemanich.

A. K.

Katoličan brez katoliškega časopisja je kakor vojak brez puške.

SLOVENSKA DEKLETA V JOLIETU

La Salle, Ill.

Dne 3. aprila zjutraj so se dekleta, katera se zanimajo za kegljanje, odpeljala v Joliet. Kegljale so tam gori v Rivals Parku in odnesle drugo nagrado. — Čast vam dekleta slovenska. — Miss Anna Pelko se še danes smeji in pripoveduje kako izvrstno je zadevala v one lesene "vojake" da so padali po tleh kot postreljeni zajci. Miss Josephine Horžen je pa tuhtala, kako bi več kegljev podrla na tla kot Ančka P. in tako je padalo kot za stavo. Miss Frances Mrežar je pa bolj godrnjala: Veste dekleta, jaz tudi nočem biti zadnja. Me moramo dobiti drugo nagrado. — In dobile so jo. — Miss Janette Dolanc je svoji prijateljici Franki Šepetala prav na uho, da morajo zmagati in odnesti drugo nagrado v La Salle. — Kaj se potem čudite, če so res dekleta zmagale? — Se to moram povedati, da se dekleta Jolietčanom prav lepo zahvalijo za vse dobrote, katerih so bile tam deležne. Posebno so pa hvaležne govornikom pri banketu č. g. Rev. Kuzma, Mr. J. Zalarju gl. tajniku KSKJ., Mrs. Marie Prislund preds. SZZ. in Mr. Fr. J. Wedicu gl. tajniku DSD.

V zadnjem dopisu je nekdo omenil, da se je vrnila med nas pomlad. Takrat je bilo to res, toda danes, 6. aprila, se je prihulila med nas zopet zvitorepna zima, ki je napravila že sedaj veliko škodo. Koliko časa jo bo še mikalo ostati med nami ne vemo.

Mrs. Mary Dolanc, naša rojakinja je današnje dni postala silno dobre volje in tako nekako vesela se počuti, ker je postala ameriška državljanica. — Tako tudi Mr. Anton Cvelbar, Sr. Tudi on je vesel, ker je postal državljani Združenih držav. Z vama smo veseli tudi ostali Slovenci in vama častitamo! — Priporočljivo bi bilo da vsak, kdor še nima državlanskega papirja, da bi si ga čimprej preskrbel, saj bo državljanski papir vsakemu v korist. Ne zamudite prilike ki se vam ponuja in ne odlašajte, da se ne bote pozneje kajale.

Vsi dragi rojaki pa delujte na to, da se list Amerikanski Slovenec čim bolj razširi in da si ga naročijo vsi oni, ki ga še nimajo. Vsak naj se po svojih močeh potruži za naš katoliški list. — Vsem rojakom veselo Alelujo in da bi te velikonočne praznike praznovali v zdravju in zadovoljnosti.

Opazovalec

Lepota velika ima ponajveč skritega malika.

Predrznost pozabi na nevarnost pogum ji nasprotuje.

REVMATIZEM

hitro odpraviti. — Ni potrebno več trpeti valov te strašne bolezni. Hitra odprava revmatizma bolečin dolgi let se dobi z uporabljanjem te čudovite nove iznajde, Rheumato-Tabs, tableta, ki se vzame v Rheum-Roh, mazilo, s katerim se namazuje prizadeti deli telesa. Ne trpite brez potrebe, poskusite ta lahka zdravila hitro odpravi. — Tablete in mazilo skupaj \$2. — Prodaja se v vseh vodilnih lekarnah ali pa pošljite \$2. ali M. O. (nikakoli C.O.D.) na: FLORIAN DRUG CO., 2290 E. So. Pulaski Rd., Chicago, Ill.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Doma iz bolnice

Chicago, Ill. — Zadnji teden se je vrnil iz bolnišnice Mr. John Štajer in se nahaja sedaj pod zdravniško oskrbo na svojem domu na 1952 W. 22nd Place. — Rojaku želimo skorajšnjega popolnega okrevanja!

Nesreča rojaka

So. Chicago, Ill. — Ko se je pretekli terek rojak Frank Cherne, ki živi na Windsor Parku vračal iz cerkve, ga je nesrečno zadel vlak električne Illinois Central železnice in ga precej poškodoval. — Vzrok nesreče je bila silna snežna burja. — Rojaku želimo, da skoro okrevi.

Nazaj v Evropo

Cleveland, O. — Kakor se poroča, je pevec Franjo Schifferer, ki nas je s svojo pesmijo naravnost očaral, zopet odpotoval v Evropo. — Preteklo sredo 6. aprila se je vkrcal v New Yorku, na parnik, ki ga je potegnil v Evropo.

Hčerka

Chicago, Ill. — Poročevalec našega lista, je izvedel, da so pred nekaj dnevi pri družini Jakoba in Ane Vozel v Chicagu, kupili zalo hčerko. — Obe, mati in hčerka so dobro počutile. — Naše častitke!

Zopet doma

Calumet, Mich. — Mr. Rudolph Vertin in njegova soproga ter njegova dva brata John in Charles Vertin, so se pred kratkim povrnila z večtedenskega potovanja po južnih državah. Med drugimi so obiskali tudi otok Kubo in povejo, da so se prav prijetno imeli.

Nesreča rojaka

Barberton, O. — V tovarni pri delu se je težko ponesrečil rojak Mr. Anton Mišič. Moral se je podati v mestno bolnico, kjer so ga operirali. — Želimo mu, da se skoraj zdrav povrne k svoji družini.

Žalostna vest

Eveleth, Minn. — Mrs. Mary Lavrich je dobila te dni iz stare domovine žalostno vest, da ji je v vasi Mala Loka, fara Loški potok umrla ljubljena mati Uršula Turk v častitljivi starosti 78 let. Zapuščala žalostnega moža in štiri hčere: že omenjeno Mrs. Lavrich, potem Antonijo Šega in Francisko Šega v Joliet, Ill., v stari domovini v vasi Ratje pa hčer Pavlino Turk, osem vnukov, enajst vnukinj in tri pravnuke.

Nekatere dekleta si predstavljajo, da bi vsi moški drli za njimi, če bi jih hotele. To je dokler se malo ne postarajo, potem jih pa mine ta kuga.

"TARZAN NA RAZISKOVANJU"

(97)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Kje si to dobila, Nkima?" je vprašal Tarzan. Toda opica, naj se je še tako česala po glavi, se ni mogla spomniti. Preveč je že prehodila po džungli in njen spomin je bil kratak. — Tako je Tarzan izvedel za svojo soprogo, toda kaj mu je pomagalo, ko kljub temu ni vedel kam naj se obrne.

Tisto noč predno je Tarzan dobi po tako čudnem naključju pismo svoje žene Jane, bi se bila v kempi, kjer je prenočevala Jane skoro zgodila strašna zločina. Smrt si je izbrala svojega pomočnika, da umori s sekuro moža, kateri bi Tarzanovi sprogi bil največ opora skozi neznano džunglo.

Princ Šorov je že zamahnil s strašno sekuro, s katero je nameraval umoriti Browna in se tako nad njim maščevati za strah, ki ga je prestal prejšnji dan. Po naključju se je Tibbs prebudil ravno v trenutku ko je princ Šorov dvignil morilno sekuro nad Brownom. Strašen krik je pretresel ozračje.

Še strašnejši, je princa, ki je imel že itak slabo vest, silno prestrašil. Zamahnil je sicer proti Brownu, da bi imel za vselej mir pred njimi, toda zgrešil je. Brown je skočil po koncu, toda princ Šorov je že tudi izginil v džungli in neumno bi bilo ga zasledovati.

"Dušica"

ROMAN
—
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Glásneje je ropotal voz, sedaj je prispel na trg. Moški in ženske, vse križem so stali nagnečeni v vozu.

In sredi med njimi je stala ženska in gledala vanj. Rjavi lasje so ji padali po tilniku, njene roke so bile zvezane na hrbtnu, med prsti je držala šopek violic.

Vse je videl. Zavedal se je, da gleda le sanje. Pa te sanje so se mu zdele prerokse.

Percyja ni bilo od nikoder, ne kakega drugega prijatelja, da bi mu odgnal blodne slike. Le Ivanko je videl. Peljali so jo pod guillotino.

Nebesa so mu poslala opomin, naj sam reši svojo ljubljeno Ivanko.

Pozabil je na prisego, pozabil na obljubo, pozabil na vse kar mu je vodja zabíčeval, na dolžnost in na pokorščino.

Ivanka je imela prvo pravico do njega. Brezvesten izdajalec bi bil, če bi še dalje ostal zunaj mesta, in pustil njo samo v smrtni nevarnosti.

Hudo si je očitil, da je vobče mesto zapustil. Celo Percy ga je menda imel za strahopetneža, ker ga je tako naglo ubogal. Morebiti da je hotel s svojim naročilom le njegovo ljubezen in zvestobo do Ivankine preizkusiti.

Sto misli mu je rojilo po glavi, sto načrtov se mu je ponujalo. Ni bila Percyjeva dolžnost, da reši Ivanko. Saj je niti poznal ni. Njegova dolžnost je bila, on sam jo je moral rešiti. Ali pa umreti z njo. O, s kolikim veseljem bi šel z njo pod guillotino!

Nekje v mestu je ura bila šest. Vrata bodo zaprli. In Percyja ni bilo.

Armand je odločno stopil proti mestnim vratom. Izkaznico je vzel iz žepa.

Straža pri vratih ga je pozvala. Pokazal je izkaznico.

Vzeli so mu listič in ga nesli v stražnico, da ga natančno pregleda poveljujoči narednik.

Nekaj mučnih trenutkov je moral čakati.

Pa izkaznica je bila v redu in tudi Armand, umazan kakor pravi pristni premogar, potnega obraza, zdelan in utrujen, ni vzbujal nobenega suma. Sicer pa — v mesto so vsakogar pustili, če je le izkaznica v redu bila. Nikomur niso branili v levov breg, če je že res hotel vanj. Le kdor je hotel iz mesta ven, temu so delali sitnosti in težave.

Tudi Armandu so mirno pustili v mesto, le izkaznico so si pridržali. Če je hotel spet iz Pariza, si je moral dobiti drugo pri odboru za javno varnost.

Pa za to se Armand trenutno ni zmenil. Druge misli je imel.

Najprvo je seve šel iskat Percyja.

Pa ni ga našel na stanovanju in zaman se je potikal po bližnjih ulicah ter ga čakal.

Izmučen od dela in utrujen od postopanja se je pozno na noč zavlekel v svoje stanovanje na Montmartru. Ni našel Percyja, ni vedel kaj je z Ivanko, — ves pekel se mu je zdela da se je zaklel zoper njega.

Kakor pijan se je vrgel na revno ležišče in v hipu trdno zaspal.

Beli dan je že bil, ko se je zbudil. Ni si počil, vse kosti so ga bolele.

Njegova volja pa je bila trdna, odločna, neuklonljiva. Danes bo našel Ivanko. Kar se Percyju ni posrečilo, se bo posrečilo njemu, ki jo ljubi.

Oblekel se je spet v delavsko obleko — svojo je pustil na Blakeneyevem stanovanju, zajtrkoval v preprosti gostilni in se podal na iskanje.

Da so sorodniki in znanci iskali in obiskovali svoje ljudi po pariških ječah, to ni bilo tiste dni nič nenavadnega. Zato tudi Armand ni mogel zbuditi suma, če je popraševal po gospodični Lange, tam manj, ker je bil oblečen za preprostega delavca.

Najprvo je šel v sodno palačo. Tam so imeli zaprte najnevarnejše ujetnike, take, ki so jih v par dneh obsodili in poslali v smrt.

Čim prej bo zvedel, da Ivankine ni med njimi, tem prej se bo pomiril, tako je razmišljal. Če je ni bilo na sodnji, je imel še upanje, da jo v kratkem izpustijo.

Na misel mu je tudi prišlo, da bi morebiti odbor za javno varnost Ivanko izpustil, če bi se sam ponudil za njeno svobodo.

Ta misel mu je dala novih moči.

Hitreje je stopil in kmalu je bil v gosti gruč radovednežev, ki so šli poslušat obsodbe in gledat obsojence. Pomešal se je med nje in se z njimi vred počasi pomikal po stopnicah in hodnikih v sodno dvorano. Dovolj ljudi v delavski obleki je bilo med njimi in nihče se ni zmenil zanj.

Govorili so o vsakdanjih, brezpomembnih rečeh, se smejali, zabavljali in ugibali.

Kar prileti na njegovo uho ime, ki je na mah obrnilo njegove misli v čisto drugačno smer.

Vse jutro sem že ni več mislil na Percyja in ne na tovariše, pozabil je tudi popolnoma na nevarno podjetje lige. Njegove misli so bile pri Ivaniki.

Tedaj pa je nekdo povedal ime "Capet". In hipoma se je Armand spomnil. Nedelja je bila —!

Pozabil je šteti dneve. Ime Capet — tako so imenovali prestolonaslednika — pa mu je poklicalo v spomin vse, sestanek na Blakeneyevem stanovanju pred dvema dnevoma, načrte, razdelitev dela.

Simonova se bodeta danes selila, ob kateri uri, tega Blakeney ni natančno vedel. Le toliko je vedel, da v nedeljo in da bo tistikrat prilika ugodna za njegove name-ne.

Tedaj je Armand razumel vse.

Percy je pozabil na Ivanko! Le na otroka je mislil. Pustil je prijatelja zunaj pri mestnih vratih čakati in trpeti v strahu in negotovosti, sam pa je šel za svojimi načrti in žrtvoval — brezsrčno in brez čuvstev — Ivankino življenje svobodi nekronanega francoskega kralja.

Grenka, bridka nevolja mu je zagrnila dušo.

Pa ne za dolgo.

Divje veselje mu je pregnalo nevoljo. Če jo je Percy pozabil, — on, Armand, je nikdar ne bo! Sam jo bo rešil, sam bo pri njej, če se več rešiti ne da! Bolje je bilo tako! Njegova pravica je bila, njegova dolžnost, da tako stori —!

(Dalje prih.)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim naročnikom in vsem rojakom Slovincem v Kansas Cityu, Kans., sporočamo, da je sprejel zastopništvo za naš list rojak Mr. Joseph Kostelec, kateri je pooblaščen, da sprejema naročnino za liste "Amerikanski Slovenec" in za mesečnik "Novi Svet", kakor tudi za oglaševanje imenovanih listov. Prodaja tudi knjige naše knjižarne in sploh vse kar v zvezi z našim podjetjem. Našim naročnikom in se rojakom ga toplo priporočamo, da mu gredo na roko in mu pomagajo širiti katoliški tisk med naše rojake.

Uprava "Am. Slovenca" in "Novi Svet".

Pisano polje

J. M. Trunk

Na naslov "Napreja".

Hudo bi mi bilo pri srečanju, ko bi se demokratična gospoda okoli "Napreja" pohujšala. Zato nekaj odgovora.

Zastavili so name vprašanje glede Korošceve politike. Za vprašanjem jim teži srca nekaj težkoča, da so na robu pohujšanja. Svar je ta-le: oni kličejo: le vkup, le vkup, uboga gmanjina, delavstvo, proletarstvo vkup, katoličan ali ateist...vkup. Več bo kruha,

vsega bo dovolj! Na sebi dober klic, ko bi imel človek le usta in trebuh. Ker pa je v človeku še nekaj več, kruh sam še nikakor ne zadostuje, in tu je point, da morajo biti količjak katoliško usmerjeni delavci zelo oprezní radi klica za kruh. Sicer pravijo, da jih "absolutne resnice", in to je, kar mora človek imeti poleg kruha, ne brigajo, in se mirno vsejedo celo pod podobno sv. družino, ampak nasedel jim bo le kak izredno naivni — kruhar. Radi boljšega kruha ni nobenega špetira, kakor je bilo večidel tudi pri socialistih, ko so bili še majčkinji in slabi, in jim ni bilo za "absolutne resnice" in so izjavljali: "Vera je zasebna zadeva." Kjer se čuti danes socialistično močnega v sedlu, izjavlja najodločneje, da "za smrtjo ni ničesar", in smeši in pobija vse, kar je s tem, kar je za smrtjo, v zvezi. Saj čitate. In komunisti, ali zdaj antifasisti? Ali res mislite, da so vsi ljudje, ki še nekaj dajo na vero, tako naivni, da bi vam nasedli, ko zatrjujejo, da radi vere nihče ni preganjen v Rusiji in v Španiji in v Mehiki, in se v Rusiji še križajo in nosijo svetinje, in enako v rdeči Španiji? Kdo bi bil tako naiven, da bi vam nasedel, ko trdite, da je vsak katoličan, ki je bil preganjen in umorjen, ali ga pošljejo v krtovo deželo, umorjen in poslan le radi politike, ne radi vere? Čemu imate potem "brezbožniške" in njih satansko, brezbožno delovanje? Ali samole radi — politike? In to velja za vse, ki verujejo na Boga, za pravoslavne, jude, muslimane. Ali je Lenin samole radi — politike izjavil, da je "vera strup"? Vi sami ste vilo naivni, če mislite, ako imate osebno kaj vere, da bi kako križanje ali kaka svetinja zadostovala. Morda je kaj takega dobro v sili, ampak versko udejstvovanje in svoboda religije, zahteva nekaj več.

To je treba poudariti, če kdo hoče razumeti, da sedi dr. Korošec s pravoslavni in muslimani pri eni mizi. Vaš argument je: ako gre dr. Korošec s pravoslavni in muslimani, čemu bi kak katoliški delavec ne smel iti z antifasisti, sedeti radi kruha pri eni in isti mizi. Za odgovor naj vam služi stari rek: si duo faciunt idem, non est idem — če dva isto delata, ni isto, ali v tem slučaju, če dva sedita pri isti mizi, ni isto. Da sem kratek: Lenin pravi, da je vsaka vera strup, in antifasisti, kakor se zdaj imenujete, ste Lenin, nič vam ne pomaga zvijanje ali zavijanje; katoličani, pravoslavni in muslimani imajo med seboj rabuke, kakor kaže zadeva konkordata, ampak vsi trije verujejo na Boga, imajo vero, in vera katoliškega Korošca ne trpi, ne pride v nevarnost, ako sedi pri isti mizi s pravoslavni Stojadinovičem ali muslimanskim Spahom. Upam, da niste tako naivni, da bi tega sami ne uvideli, ampak zlobno zahtevate od mene pojasnila. Tu je, da se ne pohujšate, kakor izgleda.

Še imajo težkoče. Izgleda celo, da se bojijo za svojo dušo. Zapisal sem, da se Slovenci le preradi udinjajo za denar. To je veljalo slovenskim "prostopoljejem" v rdeči Španiji. "Napreja" hudo štokne tega Korošca, da obrekuje slovenski narod, in duševna hdtoga prime, da bi jaz radi grtega obrekovanja ne bil frdaman. Thanks. Čemu je bilo toliko pisanja v pismih, kako teče šampanjec, in rujno špansko vince, in je plača dobra in še

ostaja od plače in še to in ono? Še več. V Albaceti je bil nad 20 let Slovenec kot kavarar. K njemu so prihajali slovenski prostovoljci. Kaj je videl in spoznal? Pravi, da je bilo pač nekaj idealistov, toraj takih, ki so prišli radi — reci-mo — antifasističnega naziranja, večinoma pa so prišli radi — plače. Dalje: v Francijo hodijo, pa ne dobijo dela, ko niso bili prej pogojeni za delo, in od tam grejo kot — prostovoljci. Vsaj precej bo takih, ki se udinjajo. Imam izkušnje. Po Ameriki se je hvalil slovenski socialist, katerega so nemški sodrugi najemali, da je na Zgornje Stajersko hodil razbijat krščanske shode in pobijati farje, ker so se nemški sodrugi le tega sramovali, Slovenec se ni. V Beljaku je bilo najmanj 5000 Slovincov, zavednih le peščica, ampak za denar so ti nezavedni in zapeljani Slovenci strastno nasprotovali vsaki narodni težnji in ostudno davili zavedne Slovence. Bežte, bežte. Ali se čutite prizadete radi nekega denarnega udinjanja?

Tretje udarja bolj na smešno stran. Zdi se in izgleda, da je Naprejeva gospoda izsledila novo stranko v Ameriki, in to so "J. M. Trunkovci". Vse polno jih je v šte. 55. "Napreja". In prosim vas, med Trunkovci so najbolj napredni elementi in celo okoli "Prosvete" jih vidijo, in sploh vseposvoda, ako kdo ne trobi brezpogojno v Stalinov rog. Ali sem jaz tako globoko padel, ali pa so ti napredni in svobodoljubni in socialistični "Trunkovci" tako globoko padli. Pust je minil, pa ne dolgo od tega. Za smeh.

Ne reci jutri bom agitiral za "Am. Slovenca", ampak takoj danes pojdi in agitiraj in pridobi kakega svojega prijatelja, da se nanj naroči?

Vabilo

na izlet v staro domovino

Rojakinje in rojaki, ki so prihodnje poletje namenjeni v stari kraj, bodisi na obisk, ali za stalno, so vabljene, da se pridružijo izletu SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V AMERIKI. Izlet se vrši v dveh skupinah in sicer: Prva skupina odpotuje na brzparniku NORMANDIE 1. junija in DRUGA, GLAVNA SKUPINA odpotuje iz New Yorka 22. junija na znamenit priljubljen brzparniku ILE DE FRANCE. Z drugo skupino potuje tudi podpisani Leo Zakrajšek, ki bo skrbel za udobno in prijetno potovanje svojih potnikov.

Za udeležnike tega izleta bodo aranžirane razne posebne ugodnosti, tako na parniku, kakor tudi v starem kraju. Na parniku bodo imeli svoj posebni oddelek, imeli bodo skupne obele, ki bodo pripravljene po možnosti po našem ukusu, imeli bodo svoje posebne zabave poleg drugih koncertov, "muvis-a", in raznih drugih prirediteljev. Vaša vožnja na parniku ima biti ena sama dolga zabava in tako ne bo časa ne za dolgčas in ne za morsko bolezen.

V starem kraju se pripravila udeležencem tega izleta velik sprejem, in jugoslovanska vlada je že odobrila za Amerikance polovično vožnjo po njenih železnicah. Dalje bo vodstvo tega izleta organiziralo skupne izlete po celi Sloveniji in sicer z avto-busom in tako bodo izletniki imeli priliko, da si poceni in v zabavni družbi so-Amerikancev ogledajo vse kraje, naravne lepote in zanimivosti naše rodne zemlje, kot Bled, Bohinj, Vintgar, Bolečka jezera, izvir Kamniške Bistrice, Savinjska in Logarjeva dolina, Zidani most, Krško, Brežice, Kostanjevica, Novo mesto, Kočevje, Ribnica, Cerkljica in Postojnska jama.

Poleg tega je nameravan izlet tudi izlet v Plitvičkim jezerom in Dalmaciji, na prelepi Jadran in druge kraje Jugoslavije.

Razume pa se, da ni noben potnik vezan udeležiti teh izletov, ako se ne bo hotel.

Ta izlet ima biti izlet v praviem pomenu besede, kajti nudil bo udeležnikom izredno veliko telesnih in duševnih užikov. Zato se vam za obisk starega kraja letos, nudi tako ugodna prilika, kakršne najbrže še niste imeli in je morda ne bode imeli zlepa. Iskristite jo in se priglajte za ta izlet, ki vam bo nudil več kakor vsak drug izlet te vrste.

Ker pa bo letošnje poletje naval potnikov izredno velik in je prostor na mnogih parnikih že sedaj razprodan, je potrebno, da se takoj priglasi-te in sicer na:

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service, Inc.

302 East 72nd St., New York, N. Y.

Naznanilo in zahvala

Vsem znancem in prijateljem z žalostnim srcem naznanjamo, da je dne 2. marca, po samo 36. uri mučni bolezni pljučnici, v Presbyterian bolnišnici, za vedno zaspal naš nadvse ljubljani soprog, oče, sin in brat,

John E. Stark (Starc)

Zapušta žalujočo soprogo, dva nepreskrbljena otroka, 3 leta in 5 mesecev stara, mater, sestro in več bratov.

Rojen je bil dne 18. februarja 1910 v Pueblo, Colo. K večnemu počitku smo ga položili dne 5. marca iz cerkve Kraljice Sv. Rožne Vence na Calvary pokopališče ob veliki udeležbi prijateljev in znancev vsakovrstne narodnosti.

Ob tej priliki se želimo zahvaliti vsem, ki so nam bili v pomoč ob tej bridki izgubi. Hvala Rev. Father J. J. Judniču za vse, kar so storili za njega v bolnišnici, doma, v cerkvi in na pokopališču.

Hvala uradnikom dr. sv. Martina, št. 1, ZSZ., v katerega je pokojnik spadal, za položeni krasni vene na njegovo krsto. Hvala Zvezi za hitro izplačano posmrtnino; vsem jo toplo priporočamo. Hvala James P. McCanaty za lepo urejeni pogreb.

Hvala vsem, kateri so darovali za cvetlice in sv. maše, in sicer sledeči: Mr. in Mrs. Joe Hren in druž. iz Pueblo; Mr. in Mrs. John Germ iz Pueblo; Mr. in Mrs. Louis Marold iz Colorado Springs; Mr. John in Harold Hamakar iz Omaha, Nebraska; Mr. Anton Stark in druž.; Mr. Steve Pozelnik in druž.; Mr. in Mrs. Anonij J. Stark; Mr. in Mrs. Anton Zalar in druž.; Mr. in Mrs. Steve Mausar in druž.; Mr. in Mrs. Louis Koprivec in druž.; Mr. in Mrs. Joseph Smole; Mr. in Mrs. Joe Sadar; Mr. in Mrs. Joe Perme; Mrs. Thomas, Florist; Mr. Pete Mamožich in Soni; Mr. in Mrs. Veber; Mr. in Mrs. Williams; Mr. in Mrs. Bob Johnson; Mr. in Mrs. H. P. Morgan; Mr. in Mrs. R. E. Ott; Mr. in Mrs. P. Viken; Mr. in Mrs. E. V. Lon; Mr. in Mrs. G. H. Carol in družina; Mr. in Mrs. Ben Calamia; Mr. in Mrs. Louis Povell; Mr. in Mrs. Joe Peterlin; Armor in Company, delavci; U. J. J. Foundry in delavci; Colorado Horse in Mule Co.; Colorado Horse in Mule Co. delavci; Sadar Grocery in Shambles Inn.

Hvala njegovim bratom in bratrancu, ki so nosili krsto, posebno hvala Harold Hamakar, ki je prišel iz Omaha, da je nosil pokojnika; on je bil namreč njegov ožji prijatelj še iz otroških let.

Hvala tudi častitim sestram in šolski mladini za lepo petje v cerkvi.

Posebno hvalo zasluži Mr. Joe Novak s katerim sta skupaj delala, Mr. in Mrs. Steve Mausar in Mr. in Mrs. Anton Zalar, njegov birmanski boter, ki so čuli pri njem do belega dne.

Toraj še enkrat prisrčna hvala vsem, kateri ste ga prišli kropit, se vdeležili sv. maše in ga spremili k večnemu počitku.

Ti pa, nad vse ljubljani soprog, oče, sin in brat, počival v miru v rodni ameriški grudi, ob vnožju kronanih snežnikov, dokler se zopet ne snidemo v naši pravi domovini.

Žalujoči ostali:

MERLEY STARK, soproga; JUNE ELIZABETH, hčerka; JOHNNY V., sinček; ANNA VIRANT, mati; ANNA in ANTON STARK, sestra in brat; FRANK, JOE in RAYMOND VIRANT, popol bratje.

Denver, Colo., dne 6. aprila 1938.

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI

Louis Kovačič,

ki nas je zapustil 13. aprila 1936.

Mili Gospod Jezus, daj mu večni mir! Sladko srce Jezusovo, bodi njegova ljubezen. Mati ljubezni, bolečin in usmiljenja, usmili se ga!

Dragi soprog in ljubi oče! H grobu spet smo sem prišli, Kjer počivaš oče naš Ti — Za vselej si zaprl oči.

Prehitro si odšel od nas, Zamrl na veke Tvoj je glas. A Tvoj spomin lepo živi Do konca naših zemskih dni.

Nikoli nam ne mine dan, Da ne bi bil v duhu tam. Kjer snivaš svoj mrtvaški san, Kjer dom je Tvoj sedaj hladan.

Dragi soprog in oče preljubi, Boga in Marijo prosí za nas! Zbogom, dragi, in mirno Ti spavaj! Radost uživa naj duše Ti spas!

Žalujoči ostali:

MARIJA KOVAČIČ, soproga; LOUIS, sin; MARY, hči; brat in sestra v Clevelandu, O.; mati v stari domovini.

Cleveland, Ohio, 13. aprila 1938.

NOVI SVET

je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovincih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET

1849 West Cermak Road,
Chicago, Illinois